

Kultur

Hen en svensk exportvara

Publicerad 2016-04-04

Språkrönikan. Det könsneutrala pronomenet *hen* fortsätter sin kometkarriär. Och det är inte bara i svenskan som ordet blir allt mer etablerat. Som koncept har *hen* blivit en exportprodukt.

VILL DU OCKSÅ HA SVAR PÅ EN SPRÅKFRÅGA?

Ring: Språkrådet 08-4424210, vardagar 9–12.

Eller mejla: sprakfragor@sprakradet.se

2015 var året då *hen* tog plats i Svenska Akademiens ordlista. Samtidigt blev ordet allt vanligare i medierna. För fem år sedan – då debatten om *hen* började ta fart – gick det i svensk press över 13.000 *han* eller *hon* på varje *hen*. Förra året gick det bara 179 *han* eller *hon* på varje *hen*.

Lika anmärkningsvärd som den snabba ökningen är att *hen* blivit en exportvara. I dag används pronomenet dels i stället för uttryck som *han* eller *hon* och där könstillhörigheten är okänd eller behöver anonymiseras, dels för att referera till personer som inte vill kategoriseras som män eller kvinnor. Det är den senare betydelsen som har gått på export.

Den svenska debatten om *hen* inspirerade till liknande diskussioner i flera länder. Men där handlade de främst om behovet av ett könsneutralt pronomen. I norskan används nu *hen*, i danskan *høn* och i isländskan *hán*.

I engelskan har det genom åren lanserats en rad könsneutrala pronomen: *xe*, *co*, *ey* och *ze* är några av de förslag som aldrig fått större spridning.

I stället ser det ut som att vinnaren blir singulart *they*. Pronomenet – som för det mesta betyder 'de' – röstades fram till 2015 års mest användbara ord av anrika American Dialect Society. Att använda det plurala *they* även i singular är en trend med rötter i 1300-talet. Genom århundradena har författare som William Shakespeare och Jane Austen skrivit *they* och syftat på en enda person.

They används på samma sätt som *hen* – antingen när könet är eller ska förbli okänt eller när en person inte vill omtalas som *he* eller *she*. En tidning som öppnat spalterna för den här användningen är The Washington Post. Där går det utmärkt att skriva *you should ask your partner what they think* ('du borde fråga din partner vad hen tycker'). Vissa tycker att böjningen skorrar i öronen. Men precis som med ordet *hens* framfart är den redan så vanlig att det nog bara är att vänja sig.

Anders Svensson

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt